

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de Nicolae Daniliuc,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 07 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2r-343/24
NR. PIGD 2-24010010-01-2r-08082024)*

Restituirea neîntemeiată a cererii de apel, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a)
din Codul de procedură civilă

Judecătoria Anenii Noi, sediul Central, jud. N. Ghedrovici
Curtea de Apel Chișinău, jud. R. Pulbere, D. Dulghieru, M. Anton

06 noiembrie 2024
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Nicolae Daniliuc,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Mariana Ursachi,

Oxana Parfeni, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 02 mai 2023, Nicolae Daniliuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor de judecată (f. d. 2-13).

2. Prin încheierea din 10 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost restituită cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc (f. d. 45-46).

3. Prin încheierea din 04 octombrie 2023 a Curții Supreme de Justiție, a fost admisă cererea depusă de Nicolae Daniliuc privind strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță egală în grad, pentru examinarea recursului depus împotriva încheierii din 10 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. Cauza a fost strămutată de la Curtea de Apel Chișinău la Curtea de Apel Bălți pentru examinare în ordine de recurs (f. d. 66-68).

4. Prin decizia din 01 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, a fost admis recursul declarat de Nicolae Daniliuc, casată încheierea din 10 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, restituind cauza spre rejudecare în instanța de fond, la etapa primirii cererii de chemare în judecată (f. d. 74-76).

5. Prin încheierea din 18 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cauza civilă a fost remisă Curții de Apel Chișinău, pentru a decide referitor la strămutare, în temeiul art. 43 alin. (2), lit. f) din Codul de procedură civilă (f. d. 81-83).

6. Prin încheierea din 09 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, cauza civilă a fost strămutată de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, la o altă instanță judecătorească egală în grad la Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (f. d. 88-90).

7. Prin hotărârea din 27 februarie 2024 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc (f. d. 108, 113-117).

8. La 26 martie 2024, Nicolae Daniliuc a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 27 februarie 2024 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată (f. d. 119-121).

9. Prin încheierea din 29 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs apelului declarat de Nicolae Daniliuc împotriva hotărârii din 27 februarie 2024 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, fiindu-i acordat apelantului Nicolae Daniliuc termen de 10 zile calendaristice din momentul primirii copiei încheierii pentru depunerea cererii suplimentare de apel, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, prezentarea copiilor cererii de apel suplimentară într-un număr egal cu numărul participanților la proces, precum și prezentarea originalului dovezii de achitare a taxei de timbru în sumă de 200 de lei. A fost explicat apelantului că rechizitele bancare pentru achitarea taxei de timbru sunt disponibile pe site-ul Curții de Apel Chișinău <https://cac.instante.justice.md/ro/content/taxa-de-stat>. A fost comunicat apelantului că cererea de înlăturare a neajunsurilor menționate urmează să fie prezentată și înregistrată nemijlocit în Direcția Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Chișinău în termenul stabilit, iar în caz de neîndeplinire a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel va fi restituită. A fost adus la cunoștința apelantului că asupra restituirii cererii de apel va decide un complet din 3 judecători, la expirarea termenului acordat, fără citarea participanților la proces (f. d. 126-127).

10. Prin încheierea din 07 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Nicolae Daniliuc împotriva hotărârii din 27 februarie 2024 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central și remisă lui Nicolae Daniliuc cu toate documentele anexate (f. d. 130-132).

11. La 01 iulie 2024, Nicolae Daniliuc a declarat recurs împotriva încheierii din 07 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii instanței de apel, cu strămutarea cauzei la o altă instanță de apel la judecare în fond a apelului de către o instanță de judecată imparțială și independentă (f. d. 134-136).

12. În motivarea recursului, a invocat că la 28 iunie 2024 a primit încheierea din 07 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău. Referitor la încheierea din 25 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău a indicat că nu a primit-o prin poștă electronică și nu există nici o confirmare precum că ar fi primit-o la 15 mai 2024. Suplimentar a indicat că Curtea de Apel Chișinău este parte în proces, în calitate de intimată.

13. La 08 august 2024, prin intermediul poștei electronice, în adresa părților a fost expediat copia recursului declarat de Nicolae Daniliuc (f. d. 150-153).

14. La 16 august 2024, Judecătoria Chișinău a depus referință la recursul declarat de Nicolae Daniliuc, solicitând respingerea recursului ca fiind neîntemeiat și menținerea încheierii din 07 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 157-158).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

15. Art. 425 din Codul de procedură civilă stipulează:

Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

16. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

17. Art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:

b) să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.”

18. Art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.”

19. Art. 365 alin. (1) lit. d), h), alin. (4) din Codul de procedură civilă:

(1) În cererea de apel se indică:

d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul;

h) documentele ce se anexează.

(4) La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat, dacă apelul se impune cu taxă, și/sau a taxei de timbru.

20. Art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

21. Art. 369 alin. (1) lit. a), alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă:

a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

(2) Încheierea judecătorească de restituire a cererii de apel poate fi atacată cu recurs.

22. Art. 43 alin. (2) lit. e), f) din Codul de procedură civilă:

„(2) Instanța strămută cauza la o altă instanță dacă:

f) există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces”

23. Art. 43 alin. (4) din Codul de procedură civilă:

„(4) Strămutarea cauzei în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. d), e), f) și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere nu se supune niciunei căi de atac”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

24. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă, indicat la pct. 15 și a depus în termen recursul, or, copia încheierii din 07 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost notificat recurentul Nicolae Daniliuc, în mod electronic, la 28 iunie 2024 (f. d. 133), iar cererea de recurs a fost depusă la 01 iulie 2024 (f. d. 134-136).

25. Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea încheierii din 07 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

26. Recapitulând esența litigiului, Completul de judecată reține că prin hotărârea din 27 februarie 2024 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc (f. d. 108, 113-117).

27. La 26 martie 2024, Nicolae Daniliuc a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 27 februarie 2024 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată (f. d. 119-121).

28. Prin încheierea din 29 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs apelului declarat de Nicolae Daniliuc împotriva hotărârii din 27 februarie 2024 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central, fiindu-i acordat apelantului Nicolae Daniliuc termen de 10 zile calendaristice din momentul primirii copiei încheierii pentru depunerea cererii suplimentare de apel, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, prezentarea copiilor cererii de apel suplimentară într-un număr egal cu numărul participanților la proces, precum și prezentarea originalului dovezii de achitare a taxei de timbru în sumă de 200 de lei. A fost explicat apelantului că rechizitele bancare pentru achitarea taxei de timbru sunt disponibile pe site-ul Curții de Apel Chișinău <https://cac.instante.justice.md/ro/content/taxa-de-stat>. A fost comunicat apelantului că cererea de înlăturare a neajunsurilor menționate urmează să fie prezentată și înregistrată nemijlocit în Direcția Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Chișinău în termenul stabilit, iar în caz de neîndeplinire a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel va fi restituită. A fost adus la cunoștința apelantului că asupra restituirii cererii de apel va decide un complet din 3 judecători, la expirarea termenului acordat, fără citarea participanților la proces (f. d. 126-127).

29. Ulterior, prin încheierea din 07 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Nicolae Daniliuc împotriva hotărârii din 27 februarie 2024 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central și remisă lui Nicolae Daniliuc cu toate documentele anexate (f. d. 130-132).

30. În susținerea concluziei menționate instanța de apel a reținut, prin prisma art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, enunțat la pct. 21 al prezentei încheieri, că în termenul acordat prin încheierea din 29 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, Nicolae Daniliuc nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel, deși copia încheierii prin care nu s-a dat curs a fost expediată la adresa de e-mail a apelantului indicată în cererea de chemare în judecată, cererea de apel, cererea de recurs și anume: nicolai99999@mail.ru, (f. d. 2, 119). fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (128).

31. Verificând legalitatea și temeinicia încheierii menționate în raport cu criticele formulate în recurs și actele cauzei, coroborate cu normele de drept material și procedural aplicabile raportului juridic litigios, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția oferită de instanța de apel este una prematură.

32. Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău la etapa repartizării cererii de apel depuse de Nicolae Daniliuc urma să verifice chestiunea privind competența jurisdicțională la examinarea apelului, având în vedere faptul că în prezenta cauză Curtea de Apel Chișinău are calitate de pârâtă.

33. Mai mult, Curtea Supremă de Justiție în prezenta cauză, prin încheierea din 04 octombrie 2023, a strămutat cauza de la Curtea de Apel Chișinău la Curtea de Apel Bălți, anume din considerentul că Curtea de Apel Chișinău este parte în proces.

34. Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că însuși recurentul Nicolae Daniliuc în cererea de recurs a solicitat strămutarea cauzei civile, de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de judecată, din motiv că Curtea de Apel Chișinău este parte în procesul dat, în calitate de intimată.

35. În aceste circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că Curtea de Apel Chișinău nu are competența de a examina cauza în ordine de apel.

36. În conformitate cu art. 43 alin.(2) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța strămută cauza la o altă instanță dacă există bănuieli că nepărtinirea

judcătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.

37. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, normele procesuale civile instituie mecanisme de garantare a respectării principiului imparțialității instanței învestite cu judecarea cauzei civile, iar, în speță, strămutarea cauzei civile de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de același grad, va contribui la asigurarea respectării nepărtinirii instanței de judecată învestite cu judecarea prezentei cauze în ordine de apel, în situația în care Curtea de Apel Chișinău a fost indicată cu calitatea procesuală de pârât în cererea de chemare în judecată înaintată de Nicolae Daniliuc.

38. Prin strămutare, se urmărește garantarea imparțialității judecătorilor și înlăturarea oricărei ingerințe sau influențe asupra activității de înfăptuire a justiției.

39. Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului la acest subiect, se cere ca instanța învestită cu soluționarea unei cauze să fie imparțială, ceea ce prezumă în mod normal absența prejudecății.

40. Cu titlu de principiu, Curtea Europeană a Drepturilor Omului reiterează în cauza *Padovani c. Italiei*, hotărârea din 26 februarie 1993, par. 27, că este fundamental ca într-o societate democratică, tribunalele să inspire încredere justițiabililor, art. 6§1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, impunând ca fiecare instanță să fie imparțială. Imparțialitatea poate fi apreciată sub diverse aspecte, distingându-se un demers subiectiv, ce tinde a determina ceea ce judecătorul gândește în forul său interior într-o cauză anume și un demers obiectiv, cu scopul de a cerceta dacă acesta a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în privința sa (*Piersack c. Belgiei*, hotărârea din 1 octombrie 1982, par.30).

41. Din considerentele menționate, întru asigurarea posibilității părților de a-și valorifica pe deplin drepturile procesuale și întru asigurarea unui proces echitabil, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Nicolae Daniliuc, de a casa încheierea din 07 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău, și de a strămuta prezenta cauză civilă la Curtea de Apel Comrat, la etapa de primire a cererii de apel.

42. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art.43 alin. (2) lit. f), art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite cererea de recurs depusă de Nicolae Daniliuc.

Casează integral încheierea din 07 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Strămută cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoria Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor de judecată, la Curtea de Apel Comrat, la etapa de primire a cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni